

โครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหา ความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. อาจารย์ธิดิตา เวียงปฏี 2. อาจารย์ภัทรา พวงช่อ 3. อาจารย์ชวภณ พุ่มพงษ์
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่มาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมหาวิทยาลัยที่พระราชประสงค์ให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยสภามหาวิทยาลัยในการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติจากภายในและภายนอกเพื่อร่วมกันศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นและเสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

หมู่ 6 บ้านใหม่ไทยพัฒนา ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ชาวบ้านในชุมชนต้องการอนุรักษ์สุมุณีไพร่ท้องถิ่น และต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากสุมุณีไพร่ท้องถิ่น และชุมชน ครั้นเรือนเป้าหมายมีความเห็นพร้อมกันที่จะต้องจัดให้มีการจัดทำบัญชีสุมุณีไพร่ท้องถิ่น และและเรียนรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสุมุณีไพร่ท้องถิ่น เช่น สบู่สุมุณีไพร่ น้ำส้มโพล และยานหอมสุมุณีไพร่ เป็นต้น เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มอาชีพสุมุณีไพร่และนวดไทย จำนวน 10 คน
- กรรมการหมู่บ้านและ อสม. จำนวน 10 คน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะด้านการผลิตน้ำมันนวดสุมุณีไพร่คลายกล้ามเนื้อให้แก่กลุ่มสุมุณีไพร่และนวดไทย
- 2) เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะด้านการผลิตยานหอมสุมุณีไพร่คลายกล้ามเนื้อ ให้แก่กลุ่มสุมุณีไพร่และนวดไทย
- 3) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของน้ำมันนวดและยานหอมสุมุณีไพร่คลายกล้ามเนื้อให้แก่กลุ่มสุมุณีไพร่และนวดไทย
- 4) เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มสุมุณีไพร่และนวดไทย ร้อยละ 10 ต่อปีของกลุ่มสุมุณีไพร่และนวดไทย

งบประมาณ

- งบประมาณแผ่นดินปี 2562 รหัสงบ 08-02-08-003 จำนวน 130,965 บาท
- งบประมาณที่แท้จริง จำนวน 110,140 บาท
- งบประมาณคงเหลือ จำนวน 20,825 บาท

ปัญหา/อุปสรรค/ตัวแปรที่ทำให้เกิดความล้มเหลว

- ระยะเวลาการดำเนินงาน การกำกับติดตาม มีเวลาจำกัด
- เนื่องจากพื้นที่มีความห่างไกล ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางค่อนข้างใช้เวลานานและต้องไปพักค้างคืน บางครั้งจึงมีผลกระทบต่อภาระงานอื่น
- การทำเอกสารเบิกจ่ายเงินยังไม่มีความชัดเจนทำให้เสียเวลาในการแก้ไข

การดำเนินโครงการ

9 มิถุนายน พ.ศ.2562

- สันทนาการกลุ่ม (Focus group) ที่แจ้งโครงการวัตถุประสงค์กำหนดการ รายละเอียดโครงการในระยะที่ 2 ให้แก่แกนนำและชาวบ้าน
- ผู้ใหญ่บ้านและตัวแทนชาวบ้านรับทราบกระบวนการทำโครงการ วัตถุประสงค์ กำหนดการและรายละเอียดในระยะที่ 2 พร้อมเก็บได้รายชื่อชาวบ้านที่จะไปร่วมศึกษาดูงาน ณ ตำบลหิมสยาม 05
- นัดหมายกำหนดการไปศึกษาดูงานที่ตำบลหิมสยาม 05 แห่ส่งปลุกสมุนไพร
- ผู้ใหญ่บ้านลงปฏิทินกิจกรรมในวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ.2562 ในการศึกษาดูงาน ณ ตำบลหิมสยาม 05 แห่ส่งปลุกสมุนไพร ต.คลองไผ่เถื่อน อ.คลองหาด จ.สระแก้ว
- สำรองสมุนไพรท้องถิ่นและรวบรวมข้อมูลสมุนไพรนำโดยหมอประยูร สำราญดี ซึ่งเป็นหมอพื้นบ้าน
- ใ้ข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจสมุนไพรท้องถิ่น ฉบับร่าง

12-13 มิถุนายน พ.ศ.2562

- ศึกษาดูงานและอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ ตำบลหิมสยาม 05 แห่ส่งปลุกสมุนไพร ต.คลองไผ่เถื่อน อ.คลองหาด จ.สระแก้ว และศึกษาดูงาน ณ โรงพยาบาลวังน้ำเย็น จ.สระแก้ว
- สันทนาการกลุ่ม เรื่องการทำแผนการตลาดแนวทางการประชาสัมพันธ์กลุ่มสมุนไพรและนวดไทย และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพร
- จัดตั้งกลุ่มสมุนไพรและนวดไทยประจำหมู่ 6 บ้านใหม่ไทยพัฒนา ต.หนองตะเคียนบอน อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว
- สรุปรงานและระดมความคิดเน้นจากการศึกษาดูงาน

16-17 มิถุนายน พ.ศ.2562

- อบรมเชิงปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพรท้องถิ่น "น้ำมันไพล และยาหม่องไพล" จากวิทยากร ซึ่งเป็นอาจารย์คณะสาธารณสุขศาสตร์ และร่วมกันออกแบบโลโก้ของผลิตภัณฑ์
- ใ้ผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล จำนวน 200 ขวดและผลิตภัณฑ์น้ำมันไพล จำนวน 150 ขวด
- จากการอบรมชาวบ้านสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้ด้วยตนเอง

ส่วนประกอบสำคัญ - ใบปลิว - ใบปรังก่า - ตะยออื่นๆ	สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดเมื่อย เคล็ดขัดยอก ฆ่าเชื้อ ใช้ทา นวด บริเวณที่ปวด	ขี้ผึ้งไพล ยาใช้ภายนอก บรรจุ 24 ซิลลีต	ตรา คมเลี้ยงควาย บรรจุ 20 กรัม	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 100% ปลอดภัย 0.50 บาท/ขวด (รวมภาษี)	
--	---	---	--	--	--

น้ำมันไพล
 ยาใช้ภายนอก
 บรรจุ 24 ซิลลีต

ส่วนประกอบสำคัญ - ไพล - น้ำมันมะพร้าว - คายายี่นา สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดเมื่อย เคล็ดขัดยอก ทุ้อใช้ ใช้ทา นวด บริเวณที่ปวด	ชื่อตำรายัง - ตำรายาจีนสมุนไพรและเนื้อสัตว์ - ตำรายาพื้นบ้าน - ตำรายาพื้นบ้านที่ มีบทบาทและชื่อในสมัยนี้	
--	---	--

ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 100% ปลอดภัย 0.50 บาท/ขวด (รวมภาษี)

26 มิถุนายน พ.ศ.2562

- จัดทำ ทำเนียบสมุนไพรท้องถิ่นประจำหมู่บ้านประกอบด้วย ชื่อ สรรพคุณทางยาและ วิธีการใช้
- ได้สมุนไพรท้องถิ่นจำนวน 59 ชนิดและได้ข้อมูลฐานการเรียนรู้ เพื่อจัดทำผ่านพับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ดี
- ได้ร่วมออกแบบเล่มทำเนียบสมุนไพรร่วมกับชาวบ้านและได้นำเสนอทำเนียบสมุนไพรท้องถิ่นประจำหมู่บ้าน เพื่อระดมความคิดเห็น ในการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อการใช้งานของชาวบ้าน

18 กรกฎาคม พ.ศ.2562

- ตรวจติดตามและประเมินการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรและคืนข้อมูลให้กับชุมชน
- จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการและเรื่องเล่าความสำเร็จ เพื่อมอบให้แก่ชุมชน
- ชุมชนได้แรงบันดาลใจความรู้อการแปรรูปสมุนไพรและสามารถแปรรูปสมุนไพรได้ด้วยตนเองเพื่อเป็นรายได้เสริมและมีผลิตภัณฑ์โลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ภายใต้ตราโลโก้ที่ชื่อว่า **คนเลี้ยงควาย**
- ส่งต่อข้อมูลเรื่องเล่าความสำเร็จ โลโก้ ทำเนียบสมุนไพรท้องถิ่น ให้กับชุมชนและตรวจติดตามเป็นระยะ

ผลสำเร็จของโครงการ

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของน้ำมันนวดและยาหม่องสมุนไพรคลายกล้ามเนื้อ
- ได้ผลิตภัณฑ์ยาหม่องไฟล จำนวน 200 ขวดพร้อมโลโก้
- ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันไฟล จำนวน 150 ขวดพร้อมโลโก้
- ทำเนียบสมุนไพรท้องถิ่น
- มีผู้เข้าร่วมโครงการ 20 คน คิดเป็น 12 ครั้งเรียน
 - เกิดการเพิ่มวัตถุดิบของสมุนไพรและนวัตกรรมไทยในการจัดวิสาหกิจชุมชน ทำให้เกิดรายได้ให้กับกลุ่มสมุนไพรและนวัตกรรม โดยกำหนดราคาสินค้า ยาหม่องไฟล จำนวน 200 ขวด, ละ 30 บาท น้ำมันไฟล จำนวน 150 ขวด, ละ 50 บาท
 - ณ ข้อมูลการขายปัจจุบัน (7/ส.ค./62) มีการจำหน่าย ยาหม่องไฟล จำนวน 20 ขวด น้ำมันไฟล จำนวน 11 ขวด คิดเป็นเงินทั้งหมด 1,150 บาท จากการขายได้เงินสดเดิมของกลุ่มคือ 0 บาท (เนื่องจากไม่มีกลุ่มมาก่อน) ทำให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มคือร้อยละ 100

แนวทางการต่อยอด

โครงการในอนาคต

- จัดตั้งกลุ่มอย่างเป็นการและมีการประชาสัมพันธ์กลุ่มให้เป็นที่รู้จัก
- มีการขยายการตลาดและมีการขยายกำลังผลิตมากขึ้น

